

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Եփրեարը միւֆտէ : — Սէֆիլ օլմագ Նիճէ օլուր : — Իման իլէ օլման տուա : — Ինկիլթէրա պանգաւր : — Տէվլէթը ալիյէ թէպասալնտան փըրթթէթանթ ճէմաթըն խասթախանէ Նիզամտաւէսի : — Մէրզիֆիւտէքի իլմի իլաճի մէտրէսէսի-նին սէնէվի պիր զէյնէթի : — Իլմի ճիքմէթի թա-պիլիյէ իւզէրինէ մուխթասար տէրպէր : — Փօլի-թիգայա տաիր ճալաթիսէր :

ԷՖԲԵԱՐԸ ՄԻՒՖԻՏԷ

ԶԱՄԻՐԻՆԻ զայպ էթմիշ ատէմին ար-թըգ պաշգա գըլմէթլի պիր շէյի գալ-մաղ :

Վէրտիյի պիր պարտագ սույա գար-շըլըգ չօգ մալ վէ միւլք ալըրըմ տէ-յիւ մէմուլ էտէն ատէմին իտտիասը՝ տիւնեա իւզէրինտէ էթտիյի էյլիքէր իշիւն քէնտիսինի ճէննէթէ լայըգ կէօ-րէն ատէմին իտտիասը եանընտա ճիւ-ղի պիր շէյ սայըլտա ճաիզ տիր :

«Նէ մուլթու հալիմէրէ , զիրա օն-լար զէմինի միրաս տէյիւ ալաճաղլար» (Մատթ . Ե . 5) : Հալիմէր մէրհամէ-թէնալ օլմայաճաղլար , Ալլահը կէօր-մէյէճէքէր , թէսէյլի պուլմայաճաղ-լար , վէ Նիհայէթտէ կէօք փատիշահ-լըղընա վարիս օլմայաճաղլար տէյիլ , իլլա հալիմէր , վէ եալընըղ հալիմէր , պուշլարըն քեաֆֆէսինէ մալիք օլ-տուգտան մատա , ալչաղ կէօնիլլիւ , կիւլէր եիւղլիւ օլուպ , Ալլահըն քէն-տիլէրինէ իհսան էյլէտիյի շէյլէր իլէ տէ դանաաթ էթտիքէրի իշիւն , կէօ-յէ սողորու կիթմէքաէ իքէն՝ եէրի տէ դաղանաճաղլար :

ՍԷՖԻԼ ՕԼՄԱՒ ՆԻՃԷ ՕԼՈՒՐ

Եալընըղ քէնտի շախտըն , իհթիյա-ճաթընը , արդուլէրինի , պաշգալարըն սէնին հաղգընտա սէօղիւ վէ էֆրեա-րընը տիւշիւն , մուլթաղ սանա հիշ պիր շէյ խօշ կէօրիւնմէյէճէք : Ալլա-հըն սանա էթտիյի իհսանլարը սէն քէն-տիլնէ կիւնահ վէ սէֆալէթ էտէճէք :

սին , վէ պէյլէճէ եէր իւզէրինտէ սէ-ֆիլ օլաուգտան մատա , ճէննէթտէ պիլէ սէֆիլ օլուրուտուն :

Ճէննէթտէ պիլէ , տէտիք . չիւնքի քիպիր վէ խօտպին ատէմ իշիւն ճէն-նէթ տախի ճէհէննէմ օլուր : Շէյթա-նըն վաղաասընտա՝ ճէննէթ օնա ճէ-հէննէմ օլտու տէյիւ պիլիլիլ : Շէյ-թանըն ճէննէթտէն ճէհէննէմէ տիւշ-մէսի քիլի սէպէպլնտէն իտի : Գէնտի իրատէթլինի թէրք էտիպ , օպիր մէ-լէքէրին էթտիյի կիպի եալընըղ Ալ-լահըն իրատէթլինի էթմէք իսթէմէտի : Ալլահա խըղմէթ էթմէք վէ օնուլն ճէ-լալի իլէ միւշէրիէֆ օլմագտան իտէ , անճաղ քէնտի պաշընա միւսթաղիլ օլարագ քէնտի մախսուս ճէլալի իլէ շէրէֆեապ օլմագ իտտիասընտա պու-լունտու . լաքին մախսուս քէնտիսի ի-շիւն պիր ճէննէթ եալիմագ խայալըն-տա իքէն՝ եալիտըղը ճէհէննէմ իտի-յինի աննատը . քիւշիւք պիր Ալլահ օ-լայըմ տէր իքէն , ասըլ Ալլահըն նա-ղարընտան տիւշիւպ , էպէտի հէլաքա միւսթաճաղգ օլտու :

ԻՄԱՆ ԻԼԷ ՕԼԱՆ ՏՈՒԱ

Քրիստոս Էֆէնտիմիլքէնտի շայիրտ-լէրինէ , «Տուատա , իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիլ , ալաճաղսընըղ» տէր (Մատթ . ԻՈ . 22) :

Պիր քրիսթիյան դարնտաշ պիր Ա-մէրիգալը միւշիլիֆէ շու սիւալլէրի էթմիշ տիր . «Պաղըլարըն տէտիյի կի-պի , սահիլ՝ մի տիր քի Էֆէնտիմիլին մէղքիւր վառը շիմտիքի քրիսթիյան-լարա տէյիլ տիր : Պէն տախի օլ վա-տըն թալէպ էթտիյի իմանա մալիք օ-լապիլիլմիյիմ : Օլ իմանա նա՞րը մա-լիք օլապիլիլիլմ» : Պու սիւալլէրէ միւշիլիֆի մէղպուր աթիլիւղլիքը ճէ-վապը վէրիլ :

Քրիստոսուն սլալատէ մէղքիւր վա-տընտա պուլունան մուգալլէլէ , եանի իման իլէ տուա , եալընըղ ըհսուլլէրէ

եախօտ ֆիլան տէհրէ եա ֆիլան սը-նըֆ ատէմէրէ թէնպիհ օլունմայըպ , իլա Նիհայէ հէր քրիսթիյանա թէն-պիհ օլունտուլունտան , օլ մուգալլէ-լէյէ դարշըլըգ վատ օլունան իհսան-լարա նաիլ օլմագլըղա ըհսուլլէրտէն պաշգապը իւմիտ էտէմէղ տէմէք՝ օլ վատա թէֆսիր տէյիլ , իլլա օնու ին-քեար էթմէք տիր :

Լաքին՝ «Շիմտի միւճիղէլէր ասըր կէշիլշ օլտուլունտան , տուալարըմըղ-տա միւճիղէ կիպի շէյլէր տիլէրսէք , ալըրըղ տէյիւ մէմուլ էթմէյէլիմ» տէ-յէնլէր պուլունապիլիլ : Պու իթիւրաղը էտէնլէրէ սօրարըղ քի , միւճիղէ ասըր կէշտի տէմէքլէ նէ՞ աննայաճաղըղ : Ալ-լահ գալտիտի թապիլիյէյէ դարշը պիր շէյ էթմէղ տէյիւ աննայաճաղսաք , պունա տէյէճէյիմիլ կօգ , Ալլահ պէյլէ միւճիղաթ էթմէղ . կօգ էյէր , Ալլահ տիւնեաճա իշէրիմիլէ միւտա-խէլէ էթմէմէյէ , եախօտ պու տիւն-եատա թապիլի սէպէպլէր վասիթասը իլէ պիլէ պիր շէյ էթմէմէյէ դարար վէրմիշ տիր տէյիւ աննաշըլաճաղսա , պու զիւլիւմ պէրահին իլէ թէսպիթ օ-լունուր պիր հաղիւգաթ տէյիլ տիր :

Թանրտըղըմըղ պիր դատընըն օղու պիր տէֆա աղըրճա խասթալանըր , վէ տէր աղապ հէքիմ չաղըրըր : Հէ-քիմ չօճուգտա շէտիտ խալաղմօս ալա-մէթլէրի կէօրիւպ չար չալուք հիւ-քեամաճա լաղըմ կէլէն մուալէճէլէրի իճրա էտէր իտէ տէ ֆաիտէ էթմէղ : Չօճուլուն թէնի սօղույուպ , հէման էօլմէք տէրէճէլէրինէ կէլմէյէ պաշլար : Հէքիմ պիր արալըգ խասթայը պրա-գըպ փէնլէրէնին էօնիւնտէ օթուր-տուլունտա , չօճուլուն վալիտէսի՝ զա-լիպա հէքիմ խասթանըն սաղալմասըն-տան իւմիտիլի քէսիպ չէքիլտի զանն էտէրէք , պաշգա պիր շէյ էթմէյէ դա-տիր օլմայըպ , տէրունիտէն հէրարէթ իլէ տուա էտէր : Պիր աղ սօնըրա հէ-քիմ օթուրտուլուն եէրաէն դալըպ ,

եանընտա պուլունանըլարս՝ աճապա է-
վին պաղչէսինտէ ֆիլան զէհիրլի օթ-
լուդ տան վար մը տըր , կիտիպ պիր
պաղսընլար տէյիւ էմր էտէր : Հէքիւ
մին էմրի իճրա օլունուպ , պաղչէտէ
վադա մէղքիւր օթլուդ տան վարմը
տէյիւ խապէր կէթիւրլէր : Հէքիւ
անիտէ չօճուղա պիր գուսթուրմա թէր-
թիպ էտէր , վէ չօճուղ գուսթուրմայը
ալարգ տան պիր աղ սօնդրա , մէղքիւր
օթլուդուն թօխումլարնտան պէօ-
յիւք առէմ էօլտիւրմէյէ քեաֆի պիր
միդտար իսթիֆրաղ էտիպ գուրթու-
լուր : Հէքիւ , քէնտի նաղլինճէ , փէն-
չէրէնին էօնիւնտէ պէշ տաղիգէ դա-
տար օթուրուպ տիւշիւնիւրքէն , երբ-
մի պէշ սէնէտէն պէրու կէօրմիւշ օլ-
տուղու պու թարղ վուգուաթլար խաթ-
րնա կէլմէտէ , օնլարն պիր թանէ-
սինտէն ույանըլ՝ օլմայա քի պու չօ-
ճուղ մէղքիւր զէհիրլի օթլուդուն թօ-
խումլարնտան եէյիպ զէհիրլէնմիշ օլա
տէյիւ շիւպհէյէ վարմը :

Խմտի , օլ թէհիւքէլի վաղըթտա Աւ-
լահ թէալա պիւարէ գարընն տուա-
սընը իշիտիպ , չօճուղու էօլիւմտէն
գուրթարան օլ թապիի չարէյի հէքի-
մին խաթրնա կէթիւրտի տէյիւ ինան-
մադ ապէս եախօտ աղլէ զըտտ պիր
շէյ մի տիր : Պու անայա՝ Ալլահ սէնին
չօճուղունա շիֆա վէրիւր տէյիւ ինան-
մա վէ ումմա , չիւնքի միւճիգէ ասըր
կէլմիշ տիր տէնիւքիւրի մի խտի : Պու
վալխտէ՝ օլլունուն խաթալըղընը կէ-
լիպ քէշֆ էթսին վէ չարէսինէ պաղ-
սըն տէյիւ հէքիւմ միւրաճաաթ էտէ-
պիլտի տէ , Ալլահա՞ նիչիւն միւրաճա-
աթլէտէմէյէճէք խտի : Էլ գըսսա , Հադ-
թէալա անճադ գալախտի թապիիյէ-
յի նադգ էթմէքլէ տուալարըմըղա ճէ-
վապ վէրէպիլիւր տէյիւ ինանմաղա հա-
ճէթ եօգ : Ալլահ քէնտի պիւնիհայէ
իւմի վէ գուտրէթի իլէ գալախտի թա-
պիիյէյի իսթիմալ էտէրէք ինսանըն
աղլընտան խարիճ շէյլէր եափապիլիւր
իտիլինէ ինանմադ՝ օնա տուա իլէմիւ-
րաճաաթ էտէն առէմէ քեաֆի տիր :
Պաղէն՝ Ալլահն էլի օլտուղու եէր-
տէ օնուն էլինի կէօրմէղ տէ , օլմատը-
ղը եէրտէ կէօրիւյօրուղ տէյիւ զանն
էտէրիղ : Լաքին տուալարըմըղը իշիթ-
մէք վէ օնլարա ճէվապ վէրմէք պա-
պընտա Ալլահն վատը՝ հէր ասիր վէ
հէր ֆրիսթիյան իշիւն տիւր :

ԻՆԿԻԼՈՒԵՐԱ ՊԱՆԳԱՍԸ

Պու պանդա 1694 տէ իհտաս օլուն-
տու , վէ տիւնեատա իլք միւթէպէր
պանդա տըր : Պանդանըն պինասընըն
զէմինի երիմի տէօնիւմ տիւր : Պինա-
նըն սօգադ իւղէրլինէ վիէնչէրէսի օլ-
մայըպ , ըլըղը իշէրքի ալլուտան ալըր :
Իսթիլալ վաղըթլարընտա պանդայը
ղապթ էթմէք միւրատ օլունսա , թօխ-
լար իլէ պինանըն տուվարընը աչա-

ղա ալմագ լաղըմ կէլիւր : Եանիլըն դա-
ղասը իշիւն տախի ալլունուն իշիւնտէ
սու իլէ տօլու սարնըլար վար , վէ եան-
իլըն թուլումաղալար տախիմա թէրթիպ-
լի վէ հաղըր տուրուրլար :

Պանդանըն իտարէսի պիր նաղըր ,
պիր նաղըր գայմագամը , վէ 24 նէ-
ֆէր միւտիլէ իհալէ օլունմիւշ տուր :
Հէփ պու մէմուրլար սէհիմ սահիպլէրի
եէտի իլէ ինթիսապ օլունուրլար , միւն-
թախիպ օլան՝ ինթիսապտան աղալլի
ալթը այ էվիլէ 500 լիրալըգ սէհիմ
ալթը օլմալը տըր : Պանդանըն ըսիւլ-
մալի իպթիտա 1,200,000 ինկիլ լի-
րասը օլուպ , եիւղտէ 8 կիւղէշթէ իլէ
տէվլէթէ իսթիգրաղ օլունմիւշ խտի :
Մէպլաղը մէղպուր փէյ տէր փէյ ալ-
թըրլարադ՝ 1833 տէ 14,553,000 ինկ-
լիլ լիրասընա պալիլ օլմուշ , վէ եինէ
օլ վաղըթ քեամիլէն տէվլէթէ գար-
զէն վէրիլմիշ խտի : Տէվլէթին էլան վէր-
տիլի կիւղէշթէ՝ եիւղտէ 3 տիւր : Պան-
դաի մէղպուրէ հինի իհտասընտան պէ-
րու ինկիլթէրա տէվլէթի իլէ սըղը
մուաթլէտէ պուլունմիւշ օլտուղուն-
տան , ահալալի՝ տախիմա տէվլէթին ահ-
վալինէ մէրպուլթ պուլունմիւշ տուր :

Ինկիլթէրա պանդասընըն ալմագ
նամ էվրագը թէտալիլէ չըգարմաղա
րուխսաթը վար իսէ տէ , 5 լիրալըգ-
տան աչաղա վարագա չըգարմաղա :
Մէղքիւր էվրագ մէմալիքին հէր թա-
րաֆընտա նապտ մաղամընտա կէշէր :
1817 տէ թէտալիլալէ պուլունան էվ-
րագը մէղպուրէնին միդտարը 30,000,
000 ինկիլ լիրասընա պալիլ օլտու :
Իշպու էվրագ մախսուս պիր ճիւնա քեա-
ղըտ իւղէրլինէ թապ օլունուպ , էս-
քիմէյէ պրագըլմաղ : Թէքրար պան-
դայա կէթիւրլալիքլէրնտէ , օնլար ֆէսի
օլունուպ , եէրինէ եէնիսի չըգարըլըր-
պու սէպէպտէն մէղքիւր քեաղըտալ-
ըն գալըր գուհուր էթմէմիշ տիր ,
չիւնքի սիւրմէսի փէք կիւճ տիւր : Ին-
կիլթէրա պանդասընըն մէմալիքին
հէր գըսմընտա շիւպէլէրի վար : Մէ-
մալիքի մէղպուրէտէ պաչգա խայլը
պանդալար տախի վար իսէ տէ , պանը-
նօթ չըգարմաղա եալընըլ ինկիլթէր-
ա պանդասընըն ըուխսաթը վար : Իպ-
թիտասընտան պէրու պու պանդա
գարընէ աղչէ վէրիւր , լաքին մուամէ-
լաթը թիւճճարիյէյէ կիւրիշմէյէ մէղքուն
տէյիլ տիր : Պու պանդա ճիւղի պիր
կիւղէշթէ իլէ էմանէթէն աղչէ տախի
գապուլ էտէր : Պէօյլէ էմանէթէն ալ-
տըղը աղչէնին պաղէն 20,000,000 ինկ-
լիլ լիրասընա վարիտ պուլունտուղու
վար : Պանդա պու քիւլլի մէպլաղը
տախի էօտիւնճ վէրիպ , կէրէք օնտան
վէ կէրէք տէվլէթէ իսթիգրաղ էթ-
տիլի քէնտի սէրմայէսինին ֆաիլին-
տէն հիսսէտարանա էյի հիսսէլէր թաղ-
սիմ էտէր : Տէվլէթին քեաֆիքի վարի-
տաթը պու պանդանըն էլինտէն կէշէր :
Պէօյլէք նալիօլէօնուն էյիւամընտա ին-

կիլթէրա իլէ ֆրանսա պէյնինտէ վա-
գի օլան մուհարէպէտէն տօլայը պան-
գաի մէղպուրէ 26 սէնէ , եանի 1797
տէն 1823 էտէք , քէնտի էվրագընա
գարըլըրգ ալթուն թէտիյէ էտէմէղ
օլտուղունտան , էվրագը մէղպուրէնին
գըլմէթի եիւղտէ 15 տիւշմիւշ խտի :
Պու պանդանըն մէսարիֆի տախի չօգ-
տուր , չիւնքի տալալա վէրիլիսի իշիւն
տէվլէթէ սէնէ պէ սէնէ վէրտիլի 70,000
լիրատան մատա , 900 նուֆուստան ի-
պարէթ օլան մէմուրլար , եաղըճըլար
վէ սաիր էթպապա տախի մատա վէրիլի :

Աւետարեւրին 48 վէ 49 նումէրօյալ
ընտա միւնտէրիճ իլան միւճիպլինճէ ,
ֆրօթէսթանթլար իշիւն ինչասը թէք-
լիֆ օլունան խաթախանէ իրատէսինէ
մէմուրլար սէլմէք իւղրէ ալաֆրանկա
Դեկտեմբեր 8 թարիլիլէ խաթանպօլտա
Ամէրիգան խանընտա խայլը քէսան
թէճէմիւ էթտի իսէ տէ , մէմուրլար
ինթիսապընտան սարֆը նաղար իլէ ,
էվիլէ էմրտէ թէքլիֆ օլունան խաթ-
թախանէնին նիղամմամէսինի նէշը էթ-
մէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ : Պէօյլէ
պիր նիղամմամէ չէնտ մահա աղտէմ
եէրլի ֆրօթէսթանթլարտան իպարէթ
պիր մէճիստէ պու նիլէթէ մէպին սէ-
շիլիլ պիր գօմիսիօն մարիֆէթի իլէ
էրմէնի իւլ իպարէ գալմէ ալընտը
նիղամմամէի մէղպուրէնին թիւրքէ
թէրճիւմէսինի տօսթլարըմըղըն թէք-
լիֆի իւղրէ պուրատա իլան էտէրիլ
էրմէնիճէսի իշիւն Դիտակ նամ էրմէ-
նիճէ կաղէթանըն 76 նճը նումէրօստ-
նա միւրաճաաթ օլունա :

ՏԵՎԼԵԹԸ ԱԼԻՅԵ ԹԵՊԱՍԱՐՆՏԱՆ ՓՐՈ ԹԵՍԹԱՆԹ ԶԵՄԱՍԹՈՐՆ ԽԱՍԹԱԽԱՆԵ ՆԻՉԱՍՆԱՄԵՍԻ

Տէրը սատտէթ սաքինլէրինտէն վէ թէ-
պաար տէվլէթը ալիլէտէն օլան ֆրօթէս-
թանթլար իթթիֆագէն , աթի իւղ զիլթ
պէնտէրտէն իպարէթ նիղամմամէ ալքեա-
մընճա , մալիւմ էլ միդտար աղճէ իսնէ-
թէն իթաղը իլէ հիստէտար օլան զէվաթ-
տան իպարէթ պիր հիլէթ թէշքիլ , վէ քիւ-
շատ օլունաճադ խաթախանէնին ումաղ
վէ նաղարէթինի պուլունարա իսալէ էթմէ-
յէ գարար վէրտիլէր :

1. Իհտաս օլունաճադ խաթախանէնին
պաշ նաղարէթի հիլէթին եէտինտէ օլ-
տուղունտան , հիլէթ՝ խաթախանէյէ միւ-
թէալըգ էմալք վէ սաիրէյի հըֆը , իւ-
սան եախօտ վապիյէթլէ վաղֆ օլանը տա-
խի գապուլ էթմէյէ սէլաիլէթի օլտու-
ղու կիլի , խաթախանէնին մաղսէթ
իշիւն լաղըմը կէօրտիլիւ շէյլէրի ինքա-
վէ խայլը կէօրտիլիւ սուրէթտէ ալլը
սաթըմ էթմէյէ տախի սէլաիլէթի օլաճադ
խաթախանէի մէղպուրէ միլլէթէ ախ օլ-
տուղունտան պիթթապի տէվլէթը ալիլ
թարաֆընտան սաիր միլլէթլէրին պու մի-
սիլի իմարաթընա իհտան պուլըրուլմուշ օ-
լան սիյանէթլէ վէ իմթիյաղաթա հիսսէտար
օլմաղա հաղըր օլաճադ տըր :

2. Հիլէթը մէղքիւրէնին հուգուղ , սէ-
լաիլէթ վէ իմթիյաղաթը զայրի մուվաղ-

գաթ պիր գօմիսիօն եւտինէ թէսլիմ օլու-
նաճաղընտան, գօմիսիօնը մէզպուր արթի
իւլ պլան պէնտէրաւ մուզարբէր պուլու-
նան դանունարա կէօրէ հիլէթ թարա-
ֆընտան խասթախանէնին խայրը վէ մագ-
սէտինին իճրասը իչիւն ամէլ վէ հարէքէթ
էտիպ, խասթախանէնին իտարէսինի իչ-
պու նիզամմամէնին ահքեամնա միւթա-
պըզ թէրթիպ էթմէյէ պօրճու օլաճագ :

3. Գօմիսիօնը մէզպուրըն աղալարը ի-
սիմէրի արթիաէ մէզքիւր 15 քիշիտէն ի-
պարէթ տիր (աղալարըն կսամէսի) :

Գօմիսիօնը մէզպուրըն աղալարընտան ի-
քիսի Նմէրիգալը, իքիսի Քնկիլիզ, պիրի-
սի Նլման, պիր տիկէրի տախի Ֆրանսըզ-
ճա պիլէն պիր Էլլօսիպը քօթթէսթանթ
օլուպ, պուշար իչպու մէմուրիլէթի խա-
թախանէնին քիւշատընտան իթիպարէն ան-
ճագ 10 սէնէյէտէք իճրա էտէճէքէր :

4. Միւթէպէր քօթթէսթանթլարտան հէր
քիմ օլուրտա օլուրն, գօմիսիօնու հիւսնի
րիզասը իլէ, պիր տէֆատան 3 Օսմանլը
լիրասը վէրիպ հիլէթ տուխուլ էթմէյէ
հազը օլապիլէճէք տիր :

5. Հիլէթ աղալի ելուտա պիր տէֆա
մէճիւս էտէճէք տիր, վէ հէր պիր սէնէվի
մէճիւսին վաղթը մէճիւսի սապըգտա հի-
յէթին գուրասը իլէ մուպյէն դըլընաճագ
խէ տէ, գօմիսիօն, հիլէթ աղալարընըն
հէր պիրինէ տալթի փուսուլասը իրասլ,
վէ քօթթէսթանթլար պէնինտէ էն պիյա-
տէ սիւրիւլէն կաղէթա վասիթասը իլէ,
աղալի արթը հաթիթա տիւղիլէ մէճիւսին
մաճալի վէ վաղթընը իլան էթտիրիպ, իգ-
թիլիզ էթտիլի հալաթ մախուսա մէճիւսէր
տալթի էտէպիլէճէք : Գօմիսիօն աղալա-
րընտան մասա՝ հիլէթին աղալարընտան 15
քիշի հազը պուլուրտուղու հալտէ, մէճ-
իւս նիզամէն թէշքիլ օլուրնու խայրապի-
լէճէք տիր :

6. Գօմիսիօն աղալարընտան պիրիսի վէ-
ֆաթ եախօտ իսթիֆա էթտիլի հալտէ,
հիլէթ աղալարընտան պիրի գուրա իլէ
հիլէթին սէնէվի մէճիւսինտէ ինթիլասպ
օլուրնաճագ, Լաքին սէնէվի մէճիւս թէ-
ճէմիւլ էտիպ աղալի մէզքիւրու ինթիլասպ
էտէնէտէք, գօմիսիօն էքսիլէն աղանըն
եւրինի տօլուրմագ իչիւն, մուվազգա-
թէն պիրինի ինթիլասպ էտէպիլէճէք :

7. Գօմիսիօնու պիր ըխիսի, պիր քեա-
թիպի, պիր տէ սանտըքէալը օլաճագ, վէ
պուշար գօմիսիօնու ըխիսի մէճիւսինտէ
պիր սէնէ իչիւն ինթիլասպ օլուրնուպ, սէ-
նէ իսթիլմալընտան թէքրար ինթիլասպ օլու-
նապիլէճէքէր :

8. Գօմիսիօնտան սէքիլ քիշի նիզամէն
մէճիւս էտիպ, առի իլլէրի ըույէթ վէ
թէսլիլէ էթմէյէ սէլաճիլէթլէրի օլաճագ
խէ տէ, սէքիլի հէմրէյ օլմասըգլարը հալ-
տէ, ճարի օլան դանունարտա թէպտիլաթ
եախօտ աղալէճէ եէնի պիր չէյ թէրթիպ
էթմէյէ սէլաճիլէթլէրի օլմայաճագ, Հէր
նէ վաղթը մէճիւստէ օնպիրտէն էքսիլ-
ա հազը պուլուրտուրտա, պուլ պէնտին
ահքեամը իւղըն հարէքէթ օլուրնաճագ տըր :

9. Պիր սէնէ իչիւն ինթիլասպ օլուրնան
մէմուրլարտան պիրինին աղլի իճագ է-
տէրսէ, թէքմիլ գօմիսիօն աղալարընըն
իւշտէ իքիսինին ըչիլ իլէ, մէմուրը մէզ-
քիւր ալլ էտիլէրէք եւրինէ պիր պաշգա-
սը գուրա իլէ թային դըլընապիլէճէք իսէ

տէ, պէօյլէ պիր թէպտիլաթ իչիւն գու-
րա վէրիլէճէյի ըխիսի մէճիւստէ փէշինէն
իլան օլուրնու օլմալը տըր :

(Տէլաճ օլաճագ :)

Աւետարեք իչիւն :

ՄԵՐՁԻՖԻՏԻՆՏԵՔԻ ԻԼՄԻ ԻԼԱՀԻ ՄԵՏՐԵ-
ՍԵՍԻՆՏԵ ՍԵՆԵՎԻ ՊԻՐ ՁԻՅՆԵԹԻ

Պու սէնէ՝ սէնէվաթը սապըգէ միսիլի
մէտրէսէմիլին ըխիսի պիր իսթիլանը օլ-
մայուպ, անճագ պիր զիյնէթի օլմուշ տըր :
Պու զիյնէթտէ, Լուսաւորչական վէ քա-
թօլը մէքթէպլէրինին միւտըրիտէրի վէ
սալի միւթէպէր քէսանտան մասա, Միւս-
լիմէրտէն օլուրնու հալտէ՝ շէնրիմիլին
խանէտանը միւթէպլէրանտան խայրը զէ-
վաթլէ պէրապէր դայմագամ պէյ տախի
հազը պուլուրտուրտա : Խուսուսա զիյնէ-
թին իճրաթը մուամէլէսի արթի իւզպիլըր
վէճիլէ օլուր :

1. Մուղիգա իլէ պիր գաշ իլահիլէր թէ-
քէնիւմ օլուրնուգտան սօնըրա՝ իլմի հիլ-
մէթի թապիլիլէյէ տալի իսթիլան օլարագ,
վէ իլմի հիլէթ տալիլէսինտէ սէյեարէլէրին
հարէքէթի, տէվրան էթմէսի հազընտա
տալի պիլ իլմիլասար իղաճ իլէ, պատէ-
հու թէլապիլաթ նէվինտէն օլուրնու հալ-
տէ Սէյահաթէ «Եմալէյէ նամընտէ պիր շիր
օլուրնու :

2. Պիր իլահի թէքէնիւմ իլէ թէմաշա-
կէրանըն տիգգաթընը ճէլպ էտէճէք սիւ-
րէթտէ, էլէքթրիք վէ սալի հիլմէթի թա-
պիլիլէ էտէրէրի պա թէճիւպէ իպրաղ օ-
լուրնուգտա, Պէր Դէյաթէ Քանգիլմէլ Դի-
լէնէթիլ Դիպաթ օլմալ իլմիլիլմէսիլի
զէրինէ պիր թալիլարաթ գրասթ օլուրնու :

3. Գայմագամ հաճի Ահմէտի Բիֆաթ
պէյ՝ շալիլտանա իսթիլապէն, սէպաթ վէ
իսթիլապէթ խուսուսուրտա գըսսա ֆա-
գաթ թէէսիլիլ պիր նութը իրաստ էյլէտի :

4. Նիհայէթ մէտրէսէնին մուալլիմէ-
րինտէն տիրայէթլու Կ. Բ. Պատ. Աւե-
տիս՝ հազը պուլուրնան զէվաթա ըխիսի մէմ-
նուրիլէթին պէյան էթտիլտէն սօնըրա
պիր իլահի թէքէնիւմ օլուրնարագ՝ իչպու
զիյնէթէ իսթիլաթ :

ՄԱՆՈՒՎ Յ. ՍԵՎԱՃԵԱՆ

Նոյ. 9/24, 1873

Աւետարեք իչիւն :

ԻԼՄԻ ՀԻՖՄԵԹԻ ԹԱՊԻՅԵ ԻԻՋԵՐԻՆԵ
ՄՈՒԹԱՍԱՐ ՏԵՐԱԼԵՐ

7 ՆՃԻ ԴԵՐ

Սէալ. Գալուտա աղըրըգ հանկըսը տըր
ճէլապ : Աղըրըգ գալուտ տուր :

Ս. Տէսթէք հանկըսը տըր :

Ս. Տէսթէք ըլէլէր տիր :

Ս. Գուլիլէթ հանկըսը տըր :

Ս. Գուլիլէթ գալուտա աղըգ գալու-
տան էլի տիր :

Ս. Գալուտ. տանկալալիլտի կիպի պիր
մանալէլա՞ մը տըր :

Ս. Խայըր :

Ս. Նիլիւն օնու կիպի տէյիլ :

Ս. Չիւնքի աղըրըգ գուլիլէթ իլէ տէս-
թէյին արասընտա տըր :

Ս. Տանկալալիլտիլտէ՞ նասը տըր :

Ս. Օնտա՞ Դիլմէլ գուլիլէթ իլէ աղըր-

ըղըն արասընտա տըր :

Ս. Պաշգա թիւրլիւ մանալէլա տախի
վա՞րմը :

Ս. Պաշգա պիր թիւրլիւ տահա վար :

Ս. Հա՞նկըսը տըր :

Ս. Պու թիւրլիւ մանալէլա տա Դիլմէլ
աղըրըգ տէսթէյին արասընտա տըր :

Ս. Պու թիւրլիւ մանալէլա պիր էօր-
նէք կէօթէրէպիլի՞ մի սին :

Ս. Պիր առէմին տուլարա տայալը պիր
մէրտիլէնի տուլարտան կէրի ալմասըն-
տա՞ պու թարգ մանալէլանըն պիր էօր-
նէյի կէօրիւնիլ :

Ս. Պուտա տէսթէք հա՞նկըսը տըր :

Ս. Պուտա տէսթէք՝ մէրտիլէնին ալթ
ուճուրնու տայանըն օլուրնու եէրին զէ-
մինի տիր :

Ս. Աղըրըգ հանկըսը տըր :

Ս. Աղըրըգ՝ մէրտիլէն տիր :

Ս. Գուլիլէթ հանկըսը տըր :

Ս. Գուլիլէթ՝ մէրտիլէնի կէրի ալմանըն
էլլէրի տիր :

Ս. Էօյլէ իսէ գա՞շ թիւրլիւ մանալէլա
վար :

Ս. Իւլ թիւրլիւ մանալէլա վար :

Ս. Պիրինիսի հա՞նկըսը տըր :

Ս. Տէսթէյի գուլիլէթ իլէ աղըրըգ ա-
րասընտա օլան մանալէլա՞ իլը թիւրլիւ-
սիւ տիր : Տանկալալիլտի՞ պու թիւրլիւ-
տէն տիր :

Ս. Իքինիսի հա՞նկըսը տըր :

Ս. Աղըրըգ գուլիլէթ իլէ տէսթէյին
արասընտա օլան մանալէլա իքինիսի թարգ-
տան տըր : Գալուտ պու թիւրլիւտէն տիր :

Ս. Մանալէլանըն իւլիւնիսի թիւրլիւ-
սիւ հանկըսը տըր :

Ս. Գուլիլէթի տէսթէքէ աղըրըգն ա-
րասընտա օլան մանալէլա՞ իւլիւնիսի նէվ-
տէն տիր, նասըլ քի մէրտիլէնին տուլար-
տան կէրի ալմանտալա թարիֆ օլուրնու :

Ս. Աղըրըգ գալուրմագ իչիւն պաշգա
եօլ տահա վա՞ր մը տըր :

Ս. Աղըրըգ գալուրմագա պիր եօլ տա-
խի Դիլմէլ Դիպաթ վէ Դիլմէլ օլուրնա-
րըն Դիլմէլ տիր :

Ս. Գուլու տօլապը նէյէ՞ պէնդէր :

Ս. Գուլու տօլապը թէքէրէյէ պէնդէր :
Պու թէքէրէյին չէմպէրինին տիշարըն-
տան թա մէրքէլինտէք Դիլմէլ Դիլմէլ (չա-
ռաւիղ) տէնիլէն չուպուղար ուղապըրմը
տըր :

Ս. Միլ հա՞նկըսը տըր :

Ս. Մէքքիւր չուպուղարըն մէրքէլտէք
կիտիպ տայանտըր եէրէ Դիլմէլ տէնիլ :

Ս. Գուլու տօլապըն վէ մագարանըն
ֆաիտէսի նէ՞ տիր :

Ս. Պուշարըն վասիթասը իլէ աղըր ճիւմ-
լէրի եօգարը չըգարըրլար : Պաղը գուլու-
լարտա ոու իլէ տօլու գօղա պէօյլէ պիր
տօլապ վասիթասը իլէ եօգարըյա չըգա-
րըր :

Ս. Նամըլ օլուր քի գօղա եօգարը չըգար :

Ս. Գօղանըն իսի տօլապա պաղը օլուպ,
տօլապ տէօնալիլմէլ իսի տօլապըն իւս-
թիւնէ սարըրը, գօղա տա եօգարը չէքիլիլ :

Ս. Գուլու տօլապըն միլ իլէ պէրապէր
մանալէլայա նասըլ պէնդէր թարիֆ էտէ-
պիլիլմիսին :

Ս. Թէքէրէյին չուպուղարը մանալէ-
լանըն ուղու գօղարը տըր : միլին իլէ-
րիսինտէ օլան դըմալար տախի՞ գըսսա
գօղարը տըր :

ՓՕԼԻԹԵԳԱՅԱՆ ՏԱԽՐ
ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԷՐ

Դեկտ. 12 Բուսի. վե Դեկտ. 21 Աւսթ. 1873.

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Եկնի Բուսի վաթորիցի Եօաքիմ Էֆէն տի հուզուրը շահանէյէ գապուլ օլու նուսլ, պատէհու Պապը ալիյէ րէսմի վիզիթալարընը էթմիշ տիր: Սէֆարէթէրտէն վէ սաիր միւթէպէրանտան խալլը դէվաթ տախի վաթորիցի միւսմա իլէյէ իշպու մէմուրիյէթինի թէպրիք էթմէյէ կէմիշէր տիր:

Աթինատա տէվլէթը ալիյէ սէֆիրի Էստատ պէյ Եադընլարտա իսթան պօլա կէմիշ օլուսլ, պունտան չէնտ կիւն ագտէմ, Զաթը շահանէ թարաֆընտան Էունան գրալընա հէտիյէ վէրիլէն պիր գըթա միւսմէվէրլի Օսմա նիյէ նիշանընը պէրապէր ալըսլ, մահալը մէմուրիյէթինէ ալտէթ էյլէմիշ:

Էունան տէվլէթի Լօնտրատա պիր իլան նէշը էթմիրիպ, Էունանըն իլէրիսինտէ 3.000 քիլոմէթրօ Եախօտ 1.870 միլ մէսաֆէ ատի Եօլլար Եափ մագ ումուրունու տէր իւհտէ էթմին լէր տէյիւ սահիպի սէրմայէ օլան ինկ լիլլէրէ թէքլիֆ էթմիշ տիր: Մէզ քիւր Եօլլարըն ինշապը օն սէնէտէ թէք միլ օլաճագ, մէսարիֆի տախի 1.325.000 Օսմանլը լիւրասընա պալիզ օլաճաղը միշ: Պէօլլէ ատի Եօլլար Էունանիս թան իշիւն տէմիր Եօլլարընտան տահա էհէմիյէթի օլաուղունտան, մէզ քիւր թէքլիֆ տէր իւհտէ օլունուսլ Եօլլար լալըզը իլէ Եափըլարըլարըն հալտէ մէմէքէթէ իֆրաթ խալլըրը օլաճագ տըր: Լաքին շայանը Էսէֆ օլան հալ Եունան էհալիսինտէ պէօլլէ Եօլլար ինշապընը թէհահիւտ էթմէյէ միւզ թէտիր առէմէր պուլունմամալ տըր:

Սէօլլէնտիյինէ նաղարէն, Պապը ալի փայիթախթա պօլ սու կէթիրմէք իշիւն լաղըմ կէլէն ինշապթը էթմէք իսթիյաղընը քեհամիլ վէ թէրնալ պէյ լէրէ իհսան էթմիշ, միւսմիլէյս պէլլէր տախի պու իլէ Եարտըմ էտէճէք սէրմայէ սահիպի ինկլիլլէր պուլունշար:

Պունուրլա պէրապէր, Պէյօլլու վէ Գալթիա տաիրէի պէլէտիյէ րէիսի նաղարէթի իլէ, ուսթա միւհէնտիպէր թըգանմիշ Եախօտ նապէտիտ օլունշ էսքի տգար սուլար քէշֆինէ չըգմիշ լար տըր:

Սէօլլէնտիյինէ նաղարէն իսթան պօլտա միւթէմէքըն Մ. Գամարա նամ պիր Բուսի սարրաֆըն Եաղընը, աղասընըն իսթի իլէ սախթէ սէնէտէր նէշը Էտէրէք պիր գալ պին լիւրա տօլանտըրմիշ օլաուղունտան, Եունան Էսանէլէրիսը հուզուրունտա միւհա քէմէ օլունմագ իւզընէ թէվգիֆ օլուն միւշ տուր:

Պիր թէլէկրաֆ իսպէրինէ նաղարէն, Սըրֆ պէլիյինին հարպիյէ նաղարէթինտէ պիր գալ միլիօն ղուրուշ հիլէ իլէ սիրգաթ օլունտուղու թէպէյլուն էթմիշ տիր:

Աղիլիյէ նամ ղըրըլը կէմինին գու մանտանը իղգէթ պէյ իսմայիլ պէլին Եէրինէ Աղիլիյէ նամ վափօր գուս վանԵասընա նաղըր թային գըլընմիշ տըր: Եէնի նաղըր, գուսմիւնԵասի մէզ պուրէնին վափօրլարը իլէ Այի Սթէֆանօս վէ Գասըքէյիլ վէ Ատալարա կիտիպ կէլէն Եօլունլարըն րահաթ վէ Էմ նիյէթի իշիւն չօգտան լաղըմ օլան իսլահաթը իծրա էտէճէք տէյիւ մէմուլ օլունույօր:

Էտիրնէտէն ալընան իսպէրլէրէ նաղարէն Բուսի թարաֆլարընտա սօղուգ շիտտէթիլ օլաուղունտան, Մալընա ըրմաղը տօնուսլ կէմի իլէյէմէզ օլուր տէյիւ գօրգուլմագտա տըր:

Շէհըր մէզպուրտէն վէրիլէն պաշգա պիր իսպէրէ նաղարէն, պուղտայ ախգուլիթասը օլ թարաֆլարտա փէք իլէք օլուսլ, ալա ճինա սէրթ պուղտայըն քիլէսի 26½ տան 27 ղուրուշատէք սաթըլմագտա, վէ Պահր սէֆիտ առալարընա կիթմէք իւզըն իսպըր կէմիլէրէ պուղտայ Եիւքէնմէք տէ տիր:

Պօսնա վիլայէթինին ՊանԵալուգա նամ շէհրինտէ Հաճի Համիտ աղա իսմինտէ պէնկին պիր թիւճճարըն, քէնտի վարիյէթինին պէյիւճէք պիր գըսմինը հէմէհրիլէրինին խալընա սարֆ էթմէքտէ օլաուղու մէտհ իլէ նաղըլ օլունույօր: Միւսմիլէյս սօղաղլարը գալըրըրմա տէօշէտիպ խալրաթ իշիւն չէշմէլէր Եափտըրըրգտան մատա, պիրի գըզ, վէ տիկէրի Էրքէք չօնուգլար իշիւն իքի մէքթէպ տախի Եափ տըրըպ, օնլարըն իտարէսինէ քեհաֆի պիր միգտար իրատ թախսիա էյլէմիշ տիր:

Շամտան ալընան իսպէրլէրէ նաղարէն, Նուզարիլիլէրտէն խալը սէնէլէրտէն պէրու ֆրօթէսթանթ տէյիւ թանըլան իւշ քիշի Եաղընլարտա ճէպլէն սաքէրլիյէ ալընմիշլար: Շամտա միւզիմ Էվրօփա գօնաօլալարընը քեհաֆիէսի, տին խուսուսունտա թէատտի առտ օլունան պու ճէպլէ գարչը փրօթէսթօ էթմիշլէր: Պապը ալի օրատա պուլունան մէմուրլարըն պու հարէքէթինէ հիւսնի րիգա կէօսթէր մէյէճէք տիր տէյիւ մէմուլ օլունույօր:

Սէօլլէնտիյինէ նաղարէն Գասապա իլէ Ալա չէհիր արասընտա Եափըլմագտա օլան տէմիր Եօլու իլէրի կիթմէք տէ տիր, վէ շիմտի Ալա չէհիր իլէ Աֆիօն գարահիսարը արասընտա օլան Եօլու թէֆթիլ էթմէք իշիւն իւշ նէֆէր միւհէնտիս օլ թարաֆա կէօտէրլիլլէր:

Սէօլլէնտիյինէ նաղարէն Եաղըն

լարտա վուգու պուլան հարէքէթը արգտան Ահհիսարտա ալթը էվիլէ պիր մինարէ, Սիւլէյմանիյէ նամ գարիյէ տէ տախի Եիւրմի էվ Երդըրընշ տըր:

ԷՎՐՕՓԱ

Սէօլլէտիյինէ նաղարէն մարէշալ Պաղէն Եիրմի սէնէ թէվգիֆինին միւստէթինի կէլիլմէք իշիւն Պահըր սէֆիտ գըլըրնտա պուլունան Սէնդ Մարկրիդ նամ քիւշիւք ճէպրիլէի իսթիյար էթմիշ: Մարէշալը միւսմիլէյս Մագ Մահօնա պիր մէքթուսլ Եաղըպ, քէնտիսինի գաթլէ հիւքմ էտէն հաքիմէրլին վէրտիքլէրի իլամըն թատիլ օլունմասըն իսթմէքլէ նամուսունու վիգայէ էթմիշ օլաուղլարընը, քէնտիսինին տախի թէպտիլաթը մէզպուրէտէն տօլայը միւթէշէքքիր իսթիլին պէյան էթմիշ տիր:

Պրանսանին մէպուսան մէհիսին տէ Էքսիք օլան աղալարըն Եէրինէ Եաղընտա ճիւսհուրիլէթ թարաֆտարը օլան տէօրթ քիշի տահա գուրա Էքսէրիլէթի իլէ ինթիլապ օլունտուլար թէլէկրաֆ իսպէրլէրինէ նաղարէն, գրալիլիլէթ թարաֆտարը օլան շիմտիքի վիւքԵալա, սօն ինթիլապլարըն ճիւսթիստէն Պրանսա Էհալիսինտէ Էքսէրիլէթին ճիւսհուրիլէթէ մէյեալ պուլունտուղունու կէթրէք, մէպուսար ինթիլապը իշիւն Եէնի պիր ուսուլին թանդիլինի թէքլիֆ էթմէք նիյէթին տէ իմիշլէր: Պու Եէնի ուսուլ իթթիլաղ օլունտուղու հալտէ 4.000.000 քիշի գուրա վէրմէք իսթիլաղընտան մահլուս գըլընաճագլար: Պու վէ տահա պունուն կիպի թէքլիֆ օլունաճագ ճէպրի թէպտիլէրին նիհայէթ Պրանսա տա Եէնի պիր իսթիլալա Եօլ ալաճագը իսթիլալտէն տիր: Շու սահի տիր քի Էհալիլէ սիւալ վէ Էմիլիլէթ էթմէյէն հիւքիւմէթ Պրանսատա տա իմ օլամաղ:

Էաղընլարտա ֆալանըն իղիլլէր տէվլէթի ալէյսինտէ սէրթ լիսան գուլանտըրընա նաղարէն, տէվլէթը մէզպուրէ ֆափա իլէ գաթը մուսմէլէ էթմէյէ գարար վէրմիշ օլաուղունտան ֆալանըն մալլահաթիլիւղարընա իղվիլէր մէմալիլլինի թէք էթմէյէ էմիլ էթմիշ:

Փրօֆէսօր Ակասիլ նամ Ամէրի գալը ալիմ Գեկտմէքեր 11 թարիլլէ Լօնտրատա վէֆաթ էթմիշ տիր: Պու ղաթըն վէֆաթը Եաղընը Ամէրիգա իշիւն տէյիլ, պիւթիւն տիւնԵա իշիւն պէյիւք պիր ղայալ սայըլա կէրէք տիր:

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍՍՈՐԵԼԵԻՐԻ ԵՐԳԵԹԻ ԹԱՐԱՅԵՏԱՆ
ՄԻԷԼԼԵՖԻ Կաղէթա ճ. Գ. Կրիւ
ԻՍԹԱՆՊՕԼ
Ա. Յ. ՊՅԱՆՅԱՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՍԵԻ
Ֆիլանսըր սօգաղը, Ամէրիգան իսան: